TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. kovo 11 d.*

Byloje C-420/06

dėl *Verwaltungsgericht Schwerin* (Vokietija) 2006 m. rugpjūčio 24 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2006 m. spalio 16 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Rüdiger Jager

prieš

Amt für Landwirtschaft Bützow,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts ir A. Tizzano, teisėjai R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann, A. Ó Caoimh (pranešėjas), J.-C. Bonichot ir A. Arabadjiev,

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas Y. Bot,
posėdžio sekretorius H. Von Holstein, kanclerio padėjėjas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2007 m. rugsėjo 18 d. posėdžiui

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— R. Jager, atstovaujamo advokatės K. Mueller,

— *Amt für Landwirtschaft Bützow*, atstovaujamos E. Schäfer,

— Graikijos Respublikos, atstovaujamos V. Kontolaimos ir E. Svolopoulou,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos F. Erlbacher,

susipažinęs su 2007 m. lapkričio 27 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 796/2004, nustatančio išsamias kompleksinio paramos susiejimo,

moduliavimo ir integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, numatytų 2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1782/2003, nustatančiame bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrąją žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiame tam tikras paramos schemas ūkininkams, įgyvendinimo taisykles (specialusis leidimas lietuvių k. 3 sk. 40 t. p. 269), iš dalies pakeisto ir pataisyto 2005 m. vasario 11 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 239/2005 (OL L 42, p. 3, toliau – Reglamentas Nr. 796/2004), 57–63 straipsnių bei 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (specialusis leidimas lietuvių k. 1 sk. 1 t. p. 340) 2 straipsnio 2 dalies išaiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas kilus ginčui tarp ūkininko R. Jager ir *Amt für Landwirtschaft Bützow* (*Bützow* žemės ūkio tarnyba toliau – BŽŪT) dėl priemokų už karvę žindenę už 2001 m. skyrimo.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

Galvijų identifikavimas ir registravimas

3 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1760/2000, nustatančio galvijų identifikavimo bei registravimo sistemą, reglamentuojančio jautienos bei jos produktų ženklinimą ir panaikinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 820/97 (OL L 204, p. 1), 1–10 straipsniuose numatomi įpareigojimai, kurių reikia laikytis galvijų identifikavimo ir registravimo srityje.

4 Pagal Reglamento Nr. 1760/2000 24 straipsnio 2 dalį nuorodos į Reglamentą Nr. 820/97 laikomos nuorodomis į šį pirmąjį reglamentą.

Taikoma pagalbos už galvijus schema

— Reglamentas (EB) Nr. 1254/1999

5 Pagal 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1254/1999 dėl bendro galvijienos rinkos organizavimo (specialusis leidimas lietuvių k. 3 sk. 25 t. p. 339) 6 straipsnio 1 dalį gamintojas, laikantis savo ūkyje karves žindenes ir pateikęs paraišką, turi teisę gauti specialią priemoką už karvių žindenių laikymą, vadinamąją „priemoką už karvę žindenę“, kuri suteikiama kaip metinė priemoka per kalendorinius metus kiekvienam gamintojui, neviršijant gamintojams nustatytų individualių ribų.

6 Šio reglamento 21 straipsnyje nustatyta, kad siekiant gauti tiesiogines išmokas pagal šį skyrių, gyvulys turi būti identifikuotas ir registruotas pagal Reglamentą (EB) Nr. 820/97.

— Reglamentas (EB) Nr. 1782/2003

7 Nuo 2005 m. sausio 1 d. dvi pirmiau paminėtos Reglamento Nr. 1254/1999 nuostatos buvo panaikintos 2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1782/2003, nustatančiu bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio

politiką taisykles ir nustatančiu tam tikras paramos schemas ūkininkams bei iš dalies keičiančiu Reglamentus (EEB) Nr. 2019/93, (EB) Nr. 1452/2001, (EB) Nr. 1453/2001, (EB) Nr. 1454/2001, (EB) Nr. 1868/94, (EB) Nr. 1251/1999, (EB) Nr. 1254/1999, (EB) Nr. 1673/2000, (EEB) Nr. 2358/71 ir (EB) Nr. 2529/2001 (specialusis leidimas lietuvių k. 3 sk. 40 t. p. 269 ir klaidų ištaisymas OL L 94, 2004, p. 70 – netaikomas teksto redakcijai lietuvių k.).

8 Pagal Reglamento Nr. 1782/2003 antrą ir dvidešimt ketvirtą konstatuojamąsias dalis:

„2. Visos tiesioginės pagalbos sumos mokėjimas turėtų būti siejamas su taisyklių, taikomų žemės ūkio paskirties žemei, žemės ūkio gamybai ir veiklai, laikymusi. Remiantis šiomis taisyklėmis, į bendro rinkos organizavimo formas turėtų būti įtraukti pagrindiniai aplinkos, maisto saugos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, geros agrarinės ir aplinkosauginės būklės standartai. Jei šių pagrindinių standartų nesilaikoma, valstybės narės, remdamosi proporcingais, objektyviais ir pasvertais kriterijais, turėtų iš dalies arba visai nutraukti tiesioginės pagalbos mokėjimą. Toks nutraukimas neturėtų pažeisti šiuo metu ar vėliau pagal kitas Bendrijos ar nacionalinės teisės nuostatas nustatytų sankcijų.

<…>

24. Dėl Bendrijos žemės ūkio konkurencingumo stiprinimo ir skatinimo laikytis maisto kokybės bei aplinkos standartų visada sumažėja nustatytos žemės ūkio produktų kainos ir padidėja Bendrijos žemės ūkio valdų gamybos sąnaudos. Siekiant šių tikslų ir skatinant labiau į rinką orientuotą ir tvarų žemės ūkį, būtina užbaigti perėjimą nuo paramos gamybai prie paramos gamintojui, įdiegiant nuo gamybos apimčių atsietą kiekvieno ūkio pajamų rėmimo sistemą.

Nors dėl atsiejimo nuo gamybos apimčių faktinės ūkininkams sumokėtos sumos nesikeis, dėl to gerokai padidės pajamų rėmimo pagalbos veiksmingumas. Dėl to reikėtų, kad bendroji išmoka ūkiui priklausytų nuo kompleksinio paramos susiejimo su aplinkosaugos, maisto saugos, gyvūnų sveikatos ir gerovės reikalavimais bei geros agrarinės ir aplinkosauginės būklės išlaikymu ūkyje."

9 Remiantis Reglamento Nr. 1782/2003 1 straipsniu:

„Šis reglamentas nustato:

— bendrąsias taisykles, reglamentuojančias tiesiogines išmokas pagal pajamų rėmimo schemas, numatytas bendroje žemės ūkio politikoje, kurias finansuoja Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų (EŽŪOGF) Garantijų skyrius, išvardytas 1 priede, išskyrus numatytas (1999 m. gegužės 17 d. Tarybos) reglamente (EB) Nr. 1257/1999 (dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) paramos kaimo plėtrai ir iš dalies pakeičiančiame bei panaikinančiame tam tikrus reglamentus (OL L 160, p. 80),

— ūkininkų pajamų rėmimą (toliau – bendrosios išmokos schema),

— paramos schemas ūkininkams, <…> gaminantiems <…> galvijieną"

10 Reglamento Nr. 1782/2003 2 straipsnio d dalyje „tiesioginės išmokos“ sąvoka apibrėžta kaip „tiesiogiai ūkininkams mokama išmoka pagal pajamų rėmimo schemą, išdėstytą (to paties reglamento) I priede“. Šiame priede, kalbant apie galvijų sektorių, minima priemoka už karvę žindenę.

11 Bendrosios taisyklės dėl tiesioginių išmokų išdėstytos Reglamento Nr. 1782/2003 II dalies „Bendrosios nuostatos“ 1 skyriaus „Kompleksinis paramos susiejimas“ 3–9 straipsniuose.

12 Šio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Ūkininkas, gaunantis tiesiogines išmokas, laikosi teisės aktų nustatytų valdymo reikalavimų, išvardytų III priede, pagal tame priede nustatytą grafiką ir išlaiko gerą agrarinę ir aplinkosauginę būklę, nustatytą pagal 5 straipsnį.“

13 Pagal Reglamento Nr. 1782/2003 4 straipsnio 1 dalį teisės aktų nustatyti valdymo reikalavimai yra susiję su visuomenės, gyvūnų ir augalų sveikata, aplinka, gyvūnų gerove. Tarp šių teisės aktų nustatytų reikalavimų, esančių 18 direktyvų ir reglamentų, minėto priedo A punkto 8 papunktyje minimi Reglamento Nr. 1760/2000 4 ir 7 straipsniai.

14 Reglamento Nr. 1782/2003 6 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Jei dėl konkrečiam ūkininkui tiesiogiai priskiriamo veikimo ar neveikimo nesilaikoma teisės aktais nustatytų valdymo ar geros agrarinės ir aplinkosauginės būklės reikalavimų, bendras tiesioginių išmokų, kurios turi būti skiriamos tais kalendoriniais metais, kuriais nustatomas toks reikalavimų nesilaikymas, dydis pritaikius 10 ir 11 straipsnius sumažinamas arba panaikinamas <…>“.

15 Pagal šio reglamento 7 straipsnio 1 dalį išsamios sumažinimo ir neskyrimo taisyklės nustatomos atsižvelgiant visų pirma į nustatyto reikalavimų nesilaikymo sunkumą, mastą, pastovumą ir pasikartojimą.

16 Minėto reglamento II dalies 2 skyriaus „Moduliavimas ir finansinė disciplina“ 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad visi tiesioginių išmokų, kurios turi būti skiriamos konkrečios valstybės narės ūkininkui konkrečiais kalendoriniais metais, dydžiai mažinami kasmet iki 2012 m. pagal šioje nuostatoje nurodytus procentinius dydžius.

17 Pagal Reglamento Nr. 1782/2003 2 skyriaus 11 straipsnį šie dydžiai, Europos Sąjungos Tarybai nusprendus, kasmet gali būti patikslinami dėl su finansine disciplina susijusių priežasčių.

18 Šio reglamento III dalies „Bendrosios išmokos schema“ 1–4 skyriuose pateiktos pagrindinės taisyklės, taikomos šiai nuo gamybos „atsietai“ ūkininkų pajamų rėmimo schemai. Iš to paties reglamento 33 straipsnio 1 dalies a punkto, 37 straipsnio 1 dalies, 38 ir 41 straipsnių matyti, kad referenciniu laikotarpiu, apimančiu

2000–2002 kalendorinius metus, ūkininkai gavę išmoką bent jau pagal vieną VI priede nurodytą paramos schemą, tarp jų – priemoką už karvę žindenę, turi teisę į paramą kiekvienam ūkininkui apskaičiuotą remiantis referencine suma, šiuo laikotarpiu ūkininko atveju gauta remiantis metiniu bendru visų pagal šias schemas paskirtų išmokų sumos vidurkiu. Bendra kiekvienos valstybės narės referencinių sumų suma negali viršyti nacionalinės viršutinės ribos, nurodytos minėto reglamento VIII priede.

19 III dalies 5 skirsnio „Regioninis ir savanoriškas įgyvendinimas“ nuostatos leidžia ne vėliau kaip iki 2004 m. rugpjūčio 1 d. valstybėms narėms nuspręsti taikyti tos pačios III dalies 1–4 skyriuose numatytą bendrosios išmokos schemą regioniniu lygiu arba iš dalies.

20 Minėto 5 skyriaus 1 skirsnį „Regioninis įgyvendinimas“ sudaro 58–63 straipsniai. Pagal Reglamento Nr. 1782/2003 58 straipsnio 1 ir 3 dalis bei 59 straipsnio 1 ir 2 dalis valstybė narė gali regioninti bendrosios išmokos schemą paskirstydama šią nacionalinę viršutinę ribą ne individualiai tarp šios valstybės ūkininkų, atsižvelgiant į atitinkamas jų referencines sumas, bet tarp skirtingų jos teritoriją sudarančių regionų, ir taip apskaičiuotą kiekvienos regioninės viršutinės ribos sumą išmokėdama kaip fiksuotą mokėjimą visiems atitinkamo regiono ūkininkams, kurių kiekvienas gautų teises į išmokas, apskaičiuojamas šią regioninę viršutinę ribą padalijant iš regioniniu lygiu nustatyto reikalavimus atitinkančių hektarų skaičiaus.

21 To paties 5 skyriaus „Dalinis įgyvendinimas“ 2 skirsnį sudaro 64–69 straipsniai. Pagal šio skyriaus nuostatas, valstybės narės gali nacionaliniu ar regioniniu lygiu išlaikyti tam tikras su gamyba susijusias išmokas pagal susiejimo schemą. Reglamento Nr. 1782/2003 68 straipsnio „Išmokos už galvijus“ 2 dalies a punkto i papunkčio pirmojoje ir trečiojoje pastraipose šiuo atžvilgiu numatyta, kad valstybės narės ir toliau gali mokėti išmoką už karvę žindenę šio reglamento IV antraštinės dalies 12 skyriuje numatytomis sąlygomis.

22 Minėtoje IV antraštinėje dalyje „Kitos pagalbos schemos“ išdėstytos nuostatos, taikomos pastarosioms „atsietų“ tiesioginių išmokų schemoms. Į šią antraštinę dalį įtrauktas Reglamento Nr. 1782/2003 138 straipsnis, esantis 12 skyriuje „Išmokos už galvijus“, numato, kad siekiant gauti tiesiogines išmokas už galvijus, tarp jų ir šio reglamento 125–128 straipsniuose numatytą išmoką už karvę žindenę, gyvuliai turi būti identifikuoti ir registruoti pagal Reglamento Nr. 1760/2000 nuostatas.

Pagalbos už galvijus schemos taikymo tvarka

— Reglamentas Nr. (EEB) 3887/92

23 1992 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 3887/92, išdėstančio išsamias tam tikrų Bendrijos pagalbos schemų integruotos administravimo ir kontrolės sistemos taikymo taisykles (OL L 391, p. 36), su pakeitimais, padarytais 1999 m. gruodžio 21 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2801/1999 (OL L 340, p. 29, toliau – Reglamentas Nr. 3887/92), 10c straipsnis nustato taisykles, taikomas pagalbos sumažinimui, kai nesilaikoma galvijams, dėl kurių nebuvo pateikta jokia pagalbos paraiška, registravimo reikalavimų. Šiame straipsnyje numatoma:

„1. Kitų nei nurodyti 10b straipsnyje galvijų atveju, kai atliktus patikrinimą vietoje matyti, kad tam tikras ūkyje esančių ir atitinkančių kriterijus Bendrijos pagalbai gauti arba į kuriuos atsižvelgiama skiriant tokią pagalbą, gyvulių skaičius neatitinka:

a) gyvulių, kurie įrašyti į kompiuterinę duomenų bazę pagal Reglamento <…> Nr. 820/97 7 straipsnį;

b) gyvulių, kurie įrašyti į ūkininko registrą pagal Reglamento <…> Nr. 820/97 7 straipsnį;

c) ūkyje laikomų gyvulių pasų pagal Reglamento <…> Nr. 820/97 6 straipsnį,

ūkininkui pagal atitinkamą pagalbos schemą skirta bendra pagalbos suma dvylikos mėnesių laikotarpiu iki patikrinimo vietoje, leidusio padaryti tokią išvadą, yra, išskyrus *force majeure* atvejus, proporcingai sumažinama.

Sumažinimas apskaičiuojamas remiantis bendru gyvulių skaičiumi, kuriems taikoma atitinkama schema, remiantis įrašais informacinėje duomenų bazėje, numatytoje Reglamento <…> Nr. 820/97 5 straipsnyje, pasais arba įrašais ūkininko registre, paimant mažiausią skaičių.

<…>

3. Jeigu per patikrinimą vietoje skirtumas sudaro daugiau kaip 20 % nustatyto kriterijus atitinkančių gyvulių skaičiaus, neskiriama jokia išmoka už dvylika mėnesių iki patikrinimo vietoje atlikimo.“ (Neoficialus vertimas)

— Reglamentas (EB) Nr. 2419/2001

24 Reglamentas Nr. 3887/92 buvo panaikintas 2001 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2419/2001, nustatančiu išsamias integruotos administravimo ir kontrolės sistemos taikymo tam tikroms Tarybos reglamente (EEB) Nr. 3508/92 nustatytoms Bendrijos pagalbos schemoms taisykles (specialusis leidimas lietuvių k. 3 sk. 34 t. p. 308 ir klaidų ištaisymas OL L 7, 2002, p. 48 — netaikoma teksto redakcijai lietuvių k.). Pagal Reglamento Nr. 2419/2001 53 straipsnio 1 dalies antrąjį sakinį nors Reglamentas (EEB) Nr. 3887/92 panaikinamas, jis toliau taikomas pagalbos paraiškoms, susijusioms su prekybos metais arba priemokų skyrimo laikotarpiais, kurie prasidėjo iki 2002 m. sausio 1 dienos.

25 Reglamento Nr. 2419/2001 IV antraštinės dalies „Pagalbos skaičiavimo pagrindas, sumažinimai ir neskyrimas“ 36–43 straipsniuose išdėstytos taisyklės, taikomos išvadoms dėl pagalbos už gyvulius paraiškų.

26 Šio reglamento 37 straipsnio „Galvijų, dėl kurių nebuvo pateiktos pagalbos paraiškos, identifikavimo ir registravimo nuostatų nesilaikymas“ 1 dalie pirmojoje pastraipoje numatyta:

„Jeigu galvijų, dėl kurių nebuvo pateiktos pagalbos paraiškos, patikrinimo vietoje metu nustatomi galvijų identifikavimo ir registravimo sistemos nuostatų nesilaikymo atvejai, bendra 36 straipsnio 3 dalyje nurodytos pagalbos suma, kurią ūkininkas turi teisę gauti pagal pagalbos už galvijus schemą už atitinkamą priemokos skyrimo laikotarpį tam tikrais atvejais, pritaikius 38 straipsnyje nurodytus sumažinimus, išskyrus 48 straipsnyje nurodytus *force majeure* ir išskirtinių aplinkybių atvejus, sumažinama suma, apskaičiuota pagal šio straipsnio 2 dalyje pateiktą formulę.“

27 Pagal pirmiau nurodytą 2 dalį sumažinimo suma nustatoma taikant bendrai pagalbos sumai, kurią ūkininkas turi teisę gauti pagal pagalbos už galvijus schemas už atitinkamą priemokos skyrimo laikotarpį, taikant koeficientą – santykį tarp galvijų identifikavimo ir registravimo sistemos nuostatų nesilaikymo atvejų ir galvijų skaičiaus ūkyje patikrinimo metu skaičiaus, šis koeficientas patikslinamas atsižvelgiant į vidutinį galvijų skaičių ūkyje tais metais, kuriais atliekamas patikrinimas vietoje.

28 2004 m. sausio 23 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 118/2004, iš dalies pakeičiančio Reglamentą Nr. 2419/2001 (specialusis leidimas lietuvių k. 3 sk. 42 t. p. 223), 1 straipsnio 11 dalies a punktu šio 39 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa buvo papildyta šiuo sakiniu:

„Vis dėlto sumažintinos pagalbos suma neviršija 20 % bendros (visos pagalbos) sumos, kurią ūkininkas turi teisę gauti (pagal pagalbos už galvijus schemas už atitinkamą priemokos skyrimo laikotarpį).“

— Reglamentas Nr. 796/2004

29 Reglamentu Nr. 796/2004 buvo panaikintas Reglamentas Nr. 2419/2001. Pagal jo 81 straipsnio antrąją pastraipą Reglamentas Nr. 796/2004 taikomas pagalbos paraiškoms, susijusioms su prekybos metais arba priemokų skyrimo laikotarpiais, kurie prasideda 2005 m. sausio 1 dieną.

30 Reglamento Nr. 796/2004 dvyliktoje, penkiasdešimt penktoje ir penkiasdešimt šeštoje konstatuojamosiose dalyse teigiama:

„12. Reglamente <…> Nr. 1782/2003 valstybėms narėms numatyta pasirinkimo taikyti tam tikras jame numatytas pagalbos schemas galimybė. Todėl šiame reglamente reikia numatyti administravimo ir kontrolės poreikiams, atsižvelgiant į galimas pasirinkimo galimybes, tenkinti reikalingas nuostatas. Dėl to šios šiame reglamente nustatomos nuostatos gali būti taikomos tiktai tuomet, jei valstybė narė naudojasi atitinkama konkrečia pasirinkimo galimybe.

<…>

55. Siekiant veiksmingai saugoti finansinius Bendrijos interesus, turi būti priimtos adekvačios kovos su neatitikimais ir sukčiavimu priemonės. Atskiros nuostatos turi būti numatytos tiems atvejams, kai nustatomi reikalavimų skirtingoms pagalbos schemoms neatitikimai.

56. Reglamente <…> Nr. 1782/2003 kompleksinio paramos susiejimo įpareigojimų atžvilgiu numatyta išmokų sumažinimo ir jų neskyrimo sistema, deja, siekiama kito tikslo, o konkrečiai, šia sistema siekiama skatinti ūkininkus laikytis įvairiose kompleksinio paramos susiejimo srityse jau galiojančių teisės aktų.“

31 Reglamento Nr. 796/2004 III dalyje, skirtoje kontrolei, yra III skyrius pavadintas „Su kompleksiniu paramos susiejimu susijusi kontrolė“. Šiame skyriuje yra 48 straipsnis,

kurio 1 dalies pirmoji pastraipa ir antrosios pastraipos b ir c punktai numato, kad po kiekvieno patikrinimo vietoje kompetetinga valdžios institucija parengia iš įvairių dalių sudarytą patikrinimo ataskaitą. Vienoje iš šių dalių reikia aprašyti visus reikalavimus ir standartus, kurių atžvilgiu atlikti patikrinimai, o kitoje dalyje, vadinamoje įvertinimo dalimi, reikia įvertinti kiekvieno teisės akto ir (ar) standarto atžvilgiu nustatyto neatitikimo svarbą atskirai pagal sunkumo, masto, pastovumo, pasikartojimo kriterijus, taip pat nurodant veiksnius, kurie darytų įtaką taikytino sumažinimo didinimui ar mažinimui.

32 Reglamento Nr. 796/2004 IV antraštinėje dalyje numatomos pagalbos ir sumažinimų apskaičiavimo bei pagalbos neskyrimo pagrindų taisyklės.

33 Šios antraštinės dalies I skyriuje „Išvados dėl reikalavimų kriterijų atitikimo“ 57–63 straipsniuose yra nuostatos dėl priemokų už gyvulius, tarp jų ir 59 straipsnis, kuriame reglamentuojamas pagalbos sumažinimas ir jos neskyrimas galvijams, nurodytiems pagalbos paraiškose.

34 Tos pačios dalies II skyriuje „Išvados dėl kompleksinio paramos susiejimo“, be kita ko, yra šios nuostatos:

„*66 straipsnis*

Išmokų sumažinimas dėl aplaidumo

1. Nepažeidžiant 71 straipsnio, jei nustatoma, kad pažeidimai padaryti dėl ūkininko aplaidumo, sumažinimas taikomas visai sumai tiesioginių išmokų, apibrėžtų

Reglamento <…> Nr. 1782/2003 2 straipsnio d punkte, skirtų arba skirtinų pagal pagalbos paraiškas, kurias ūkininkas yra pateikęs ar pateiks tais kalendoriniais metais, kuriais nustatomos šios išvados. Paprastai sumažinimas sudaro 3 % visos sumos.

Tačiau, remdamasi kompetentingos kontrolės institucijos pateiktu kontrolės ataskaitos, parengtos pagal 48 straipsnio 1 dalies c punktą, įvertinimu, mokėjimo agentūra gali nuspręsti išmokos mažinimą sumažinti iki 1 % arba padidinti iki 5 % visos sumos arba 48 straipsnio 1 dalies c punkto antrojoje pastraipoje nurodytais atvejais išmokų nemažinti visiškai.

2. Jei nustatytas daugiau negu vienas tos pačios srities kompleksinį paramos susiejimą reglamentuojančio teisės akto ar standarto neatitikimas, tokie neatitikimai, nustatant pagal straipsnio 1 dalį numatytus sumažinimus, laikomi kaip vienas neatitikimas.

3. Jei nustatytas daugiau negu vienas skirtingų kompleksinio paramos susiejimo sričių neatitikimas, straipsnio 1 dalyje numatytas sumažinimas kiekvienu atskiru neatitikimo atveju nustatomas individualiai, atitinkamai didinant sumažinimo procentinę dalį. Tačiau maksimalus sumažinimas negali viršyti 5 % visos straipsnio 1 dalyje nurodytos sumos.

Tačiau standarto neatitikimas, kuris taip pat yra reikalavimo dalis, sudaro vieną neatitikimą.

Gauti sumažinimų procentai sudedami. Tačiau maksimalus sumažinimas negali viršyti 5 % visos straipsnio 1 dalyje nurodytos bendros sumos.

4. Nepažeidžiant 67 straipsnyje minėtų sąmoningų padarytų neatitikimų atvejų, nustačius pakartotiną neatitikimą, straipsnio 1 dalyje nustatytas už pirmą kartą aptiktą neatitikimą sumažinimas jo pirmo pasikartojimo atveju dauginamas iš daugiklio 3. Todėl mokėjimo agentūra tokiu atveju, kai už pirmą kartą nustatytą neatitikimą sumažinimas buvo nustatytas pagal straipsnio 2 dalį, nustato tokį sumažinimo procentą, kuris būtų taikomas už pirmą kartą nustatytą atitinkamo reikalavimo ar standarto neatitikimą.

Jei nustatomi tolesni pasikartojantys neatitikimai, kiekvienu tokiu nustatytu atveju sumažinimui, nustatytam už ankstesnį pasikartojantį neatitikimą, taikomas daugiklio 3 sumažinimo koeficientas. Tačiau maksimalus sumažinimas negali viršyti 15 % visos straipsnio 1 dalyje numatytos sumos.

Pasiekus maksimalią 15 % sumažinimo ribą, kompetentinga institucija informuoja atitinkamą ūkininką, kad tokį patį neatitikimą nustačius dar kartą, jo veiksmai bus laikomi sąmoningais pažeidimais, kaip apibrėžta 67 straipsnyje. Jei po to vis tiek randama neatitikimų, sumažinimo procentas nustatomas dauginant ankstesnio padauginto sumažinimo rezultatą, jei įmanoma, neviršijant antrosios pastraipos paskutiniajame sakinyje numatyto 15 % limito, iš daugiklio 3.

Jeigu neatitikimas nustatomas dar kartą kartu su kitu neatitikimu ar kitu pakartotiniu neatitikimu, gauti sumažinimo procentai sudedami. Nepažeidžiant 4 dalies trečiosios pastraipos, maksimalus sumažinimas negali viršyti 15 % visos 1 dalyje nurodytos bendros sumos.

67 straipsnis

Išmokų sumažinimas ir jų neskyrimas dėl sąmoningų pažeidimų

1. Nepažeidžiant 71 straipsnio, jei nustatytas pažeidimas buvo padarytas ūkininko sąmoningai, 66 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje nurodytai visai sumai taikytinas sumažinimas paprastai sudaro 20 % visos sumos.

Tačiau mokėjimo agentūra, remdamasi kompetentingos kontrolės institucijos pateiktu patikrinimo ataskaitos, parengtos pagal 48 straipsnio 1 dalies c punktą, įvertinimu, gali nuspręsti išmokos mažinimą sumažinti iki 15 % visos sumos arba, tam tikrais atvejais, padidinti iki 100 % visos sumos.

2. Jei sąmoningas pažeidimas susijęs su konkrečia pagalbos schema, atitinkamais kalendoriniais metais ūkininkui neleidžiama pateikti paraiškų dalyvauti toje pagalbos schemoje.

Jei nustatytų pažeidimų masto, sunkumo ar pastovumo laipsnis ypatingai didelis arba nustatyti pakartotini sąmoningi pažeidimai, ūkininkui neleidžiama pateikti paraiškų dalyvauti toje pagalbos schemoje dar ir kitais kalendoriniais metais.“

Administracinių nuobaudų numatytų Bendrijos teisės aktuose taikymas laiko atžvilgiu

35 Reglamento Nr. 2988/95 1 straipsnis numato:

„1. Siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus, šiuo reglamentu nustatomos bendrosios taisyklės, reglamentuojančios vienodus patikrinimus ir administracines priemones bei nuobaudas už Bendrijos teisės aktų pažeidimus.

2. Pažeidimas – tai bet kuris Bendrijos teisės aktų nuostatų pažeidimas, susijęs su ekonominės veiklos vykdytojo veiksmų ar neveikimo, dėl kurio Bendrijų bendrajam biudžetui ar jų valdomiems biudžetams padaroma žala sumažinant ar iš viso prarandant pajamas, gaunamas iš tiesiogiai Bendrijų vardu surinktų nuosavų lėšų, arba darant nepagrįstas išlaidas.“

36 To paties reglamento 2 straipsnio 2 dalies 2 sakinys yra išdėstytas taip:

„Jeigu Bendrijos taisyklių nuostatos, pagal kurias skiriamos administracinės nuobaudos, buvo vėliau pakeistos, atgal taikomos mažiau griežtos nuostatos.“

Nacionalinės teisės aktai

37 Vokietijoje 2004 m. liepos 21 d. Įstatymas dėl bendros žemės ūkio politikos reformos įgyvendinimo (*Gesetz zur Umsetzung der Reform der Gemeinsamen Agrarpolitik*, BGBl. 2004 I, p. 1763) numato, kad priemoka už karvę žindenę nuo 2005 m. sausio 1 d. turi būti mokama kaip bendrosios išmokos schemos, nurodytos Reglamento Nr. 1782/2003 III dalyje, dalis. Be to, šis įstatymas regioniniu lygmeniu įgyvendina bendrosios išmokos schemą.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

38 2001 m. gegužės mėnesį R. Jager pateikė BŽŪT prašymą skirti priemokas už 71 karvę žindenę už 2001 metus.

39 2002 m. sausio 24 d. sprendimu BŽŪT atmetė visą šį prašymą dėl to, kad atlikus patikrinimą vietoje buvo nustatyti pažeidimai numatyti Reglamento Nr. 3887/92 10c straipsnio 1 dalyje ir nustatytas skirtumas sudarė daugiau kaip 20 % pagalbos skyrimo sąlygas atitinkančių gyvulių.

40 Nepatenkinus šio prašymo, R. Jager 2002 m. liepos 25 d. pareiškė ieškinį *Verwaltungsgericht Schwerin*.

41 Sprendime pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą šis teismas nurodo, kad, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies antrąjį sakinį ir į 2004 m.

liepos 1 d. Sprendimą *Gerken* (C-295/02, Rink. p. I-6369), kuriuose įtvirtintas švelnesnės bausmės taikymo principas, Reglamentas Nr. 118/2004 visais atvejais yra svarbus šiai bylai, nes juo Reglamento Nr. 2419/2001 39 straipsnio 1 dalies 1 pastraipoje nustatyta maksimali riba, t. y. pagalba negali būti sumažinta daugiau nei 20 % nuo bendrosios pagalbos sumos, į kurią ūkininkas turi teisę pagal pagalbos už galvijus schemas už atitinkamą priemokos skyrimo laikotarpį.

42 Šis teismas vis dėlto mano, kad Reglamentas Nr. 796/2004, taikomas pagalbos paraiškoms pateiktoms dėl 2005 m. sausio 1 d. prasidedančių prekybos metų arba priemokų skyrimo laikotarpių, yra dar palankesnis R. Jager. Iš tiesų šio Reglamento 57–63 straipsniuose, kuriuose iš esmės pakartojama didžioji dalis Reglamento Nr. 2419/2001 36–43 straipsnių nuostatų, nėra tokios nuostatos, kuri numatyta pastarojo Reglamento 39 straipsnyje. Taigi jokios sankcijos nebuvimas būtų pati švelniausia, kokią tik galima įsivaizduoti, sankcija R. Jager.

43 *Verwaltungsgericht Schwerin* kilo klausimas, ar ši palankesnė nuostata taikoma pagrindinėje byloje, nes Vokietijoje nuo 2005 m. sausio 1 d. priemoka už karves žindenes skiriama kaip bendroji išmoka, todėl Reglamento Nr. 796/2004 57–63 straipsnių nuostatos dėl išmokų už gyvulius netaikomos šioje valstybėje narėje.

44 Šiomis aplinkybėmis *Verwaltungsgericht Schwerin* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„(A)r palankesnė sankciją nustatanti nuostata (dėl priemokų už gyvulius) taikoma atgal ir tuomet, kai ši nuostata iš esmės galioja tik laikotarpiu, kuriuo atitinkamoje

valstybėje narėje priemokos už gyvulius nebemokamos, o mokamos tiesioginės išmokos(?)“

Dėl prejudicinio klausimo

Įžanginės pastabos dėl prejudicinio klausimo apimties

45 Savo klausimu prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies 2 sakinys turi būti aiškinamas taip, kad Reglamento Nr. 796/2004 57–63 straipsnių nuostatos taikomos atgal pagalbos už gyvulius paraiškai, kuri *ratione temporis* priklauso Reglamento Nr. 3887/92 taikymo sričiai, ir dėl kurios buvo priimtas sprendimas dėl tiesioginių išmokų neskyrimo pagal pastarojo reglamento 10c straipsnį, nors šio Reglamento Nr. 796/2004 nuostatos *ratione materiae* netaikomos aptariamoje valstybėje narėje.

46 Vykdant EB 234 straipsnyje įtvirtintą nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo bendradarbiavimo procedūrą, pastarasis teismas nacionaliniam teismui turi pateikti naudingą atsakymą, kuris jam leistų išspręsti jo nagrinėjamą bylą. Tokiu atveju Teisingumo Teismui gali tekti performuluoti jam pateiktus klausimus (žr. 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Haug*, C-286/05, Rink., p. I-4121, 17 punktą ir 2007 m. kovo 8 d. Sprendimo *Campina*, C-45/06, Rink. p. I-2089, 30 punktą).

47 Be to, reikia priminti, kad Teisingumo Teismas turi aiškinti visas Bendrijos teisės nuostatas, kurių reikia nacionaliniams teismams, kad išspręstų savo nagrinėjamas

bylas, net jei šios nuostatos nėra aiškiai nurodytos šių teismų Teisingumo Teismui pateiktuose klausimuose (žr. 2002 m. lapkričio 19 d. Sprendimo S*trawson ir Gagg & Sons*, C-304/00, Rink. p. I-10737, 58 punktą ir minėto sprendimo *Campina* 31 punktą).

48 Iš sprendimo kreiptis dėl prejudicinio sprendimo aišku, kad prejudicinis klausimas grindžiamas prielaida, jog esant tokiems pažeidimams, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, t. y. nesilaikant galvijų, dėl kurių nebuvo pateiktos pagalbos paraiškos, identifikavimo ir registravimo taisyklių, numatytų Reglamente Nr. 1760/2000, Reglamentas Nr. 796/2004, įsigaliojęs vykstant pagrindinei bylai, priešingai nei Reglamentas Nr. 3887/92 ir jį panaikinęs bei pakeitęs Reglamentas Nr. 2419/2001, nenumatė už tai jokių sankcijų.

49 Tačiau, kaip pagrįstai nurodė R. Jager, Graikijos vyriausybė ir Europos Bendrijų Komisija, ši prielaida yra klaidinga.

50 Žinoma, kaip nurodė prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas Reglamento Nr. 2419/2001 36–43 straipsnių, kuriuose yra nuostatos dėl pagalbos „gyvuliams“ skaičiavimo pagrindų, sumažinimo ir neskyrimo, Reglamento Nr. 796/2004 57–63 straipsniai, kuriuose kalbama apie tą patį dalyką, nenumato Reglamento Nr. 2419/2001 39 straipsniui analogiškos nuostatos, kuri, kaip ir ja pakeistas Reglamento Nr. 3887/92 10c straipsnis, konkrečiai numatė pagalbos už galvijus sumažinimą už galvijų, dėl kurių nebuvo pateiktos pagalbos paraiškos, identifikavimo ir registravimo taisyklių, numatytų Reglamente Nr. 1760/2000, nesilaikymą.

51 Tačiau negalima daryti išvados, kad Reglamente Nr. 796/2004 nėra jokios tokios nuostatos.

52 Iš tiesų vykdant bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) reformą, nustatytą Reglamente Nr. 1782/2003, kurio tam tikros įgyvendinimo taisyklės numatytos Reglamente Nr. 796/2004, Reglamente Nr. 1760/2000 nustatytos galvijų identifikavimo bei registravimo taisyklės, kaip aišku iš Reglamento Nr. 1782/2003 3 straipsnio 1 dalies, kartu su jo III priedo A punkto 8 papunkčiu, yra valdymo reikalavimai, kurių privalo laikytis visi gaunantys tiesiogines išmokas, nes tai yra kompleksinio paramos susiejimo reikalavimai, taikomi tiek valstybėse narėse, kurios taiko Reglamento Nr. 1782/2003 III antraštinėje dalyje numatytą bendrosios išmokos schemą, tiek tose, kurios pagal šio reglamento 68 straipsnį pasirinko dalinį išmokų už galvijus, numatytų šio reglamento IV antraštinėje dalyje, susiejimą, ir todėl tai taikoma ir galvijams, dėl kurių nebuvo pateiktos pagalbos paraiškos, ir tiems, dėl kurių jos buvo pateiktos.

53 Pagal Reglamento Nr. 1782/2003 6 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį, kaip nurodyta šio reglamento antroje konstatuojamojoje dalyje, nesilaikant kompleksinio paramos susiejimo sąlygų gresia Reglamento Nr. 796/2004 66 ir 67 straipsniuose numatyti pagalbos sumažinimas ir neskyrimas.

54 Todėl galvijų, dėl kurių nebuvo pateiktos pagalbos paraiškos, identifikavimo ir registravimo taisyklių, numatytų Reglamente Nr. 1760/2000, nesilaikymas, kaip buvo pagrindinėje byloje, reiškia, kad bus taikomi šie 66 ir 67 straipsniai, susiję su kompleksiniu paramos susiejimu.

55 Tačiau Reglamento Nr. 796/2004 57–63 straipsniai, į kuriuos daro nuorodą prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas, nėra taikomi tokioje situacijoje, kuri susiklostė pagrindinėje byloje, nes juose numatomas pagalbos sumažinimas ar jos neskyrimas, jei nesilaikoma pagalbos už gyvulius skyrimo reikalavimų.

56 Kaip aišku iš Reglamento Nr. 1782/2003 138 straipsnio ir Reglamento Nr. 796/2004 59 straipsnio, šios nuostatos, reglamentuojančios pagalbos skyrimo reikalavimų nesilaikymą, turi būti taikomos tik tuomet, kai nesilaikoma Reglamente Nr. 1760/2000 nustatytų identifikavimo ir registravimo taisyklių galvijų, dėl kurių buvo pateiktos pagalbos paraiškos, atžvilgiu.

57 Kita vertus, ir dėl tų pačių priežasčių, šios nuostatos, kaip nurodyta Reglamento Nr. 796/2004 12 konstatuojamojoje dalyje, gali būti taikomos tik tose valstybėse narėse, kurios pasirinko dalinį išmokų už galvijus susiejimą, ir todėl jos netaikomos tose valstybėse narėse, kurios, kaip Vokietijos Federacinė Respublika, iš karto pasirinko bendrosios išmokos pagalbos schemą.

58 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siekiant prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusiam teismui pateikti naudingą atsakymą, reikia performuluoti pateiktą klausimą ir manyti, kad juo šis teismas siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies 2 sakinį reikia aiškinti taip, kad Reglamento Nr. 796/2004 66 ir 67 straipsnių nuostatos taikomos atgal pagalbos už gyvulius paraiškai, kuri priklauso Reglamento Nr. 3887/92 *ratione temporis* taikymo sričiai ir dėl kurios buvo priimtas sprendimas dėl tiesioginių išmokų neskyrimo pagal pastarojo reglamento 10c straipsnį.

Dėl Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies 2 sakinio aiškinimo

59 Pagal Teisingumo Teismo praktiką švelnesnės bausmės taikymo atgal principas yra valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų dalis, todėl jis turi būti laikomas bendruoju Bendrijos teisės principu, kurio laikymąsi užtikrina Teisingumo Teismas, o nacionalinis teismas į jį turi atsižvelgti (šiuo klausimu žr. 2005 m. gegužės 3 d. Sprendimo *Berlusconi ir kt.*, C-387/02, C-391/02 ir C-403/02, Rink. p. I-3565, 67–69 punktus ir minėto sprendimo *Campina* 32 punktą).

60 Šio principo konkreti išraiška yra Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies 2 sakinys, kuriame numatoma, kad kompetentingos valdžios institucijos už veiką, kuri yra šio straipsnio 1 dalyje apibrėžtas pažeidimas, turi atgal taikyti vėliau pakeistas atskiriems sektoriams skirtose Bendrijos taisyklių nuostatose nustatytas mažiau griežtas administracines sankcijas (šiuo klausimu žr. 1997 m. liepos 17 d. Sprendimo *National Farmers' Union ir kt.*, C-354/95, Rink. p. I-4559, 41 punktą; minėto sprendimo *Gerken*, 61 punktą; minėto sprendimo *Campina* 33 punktą ir 2007 m. gegužės 24 d. Sprendimo *Maatschap Schonewille-Prins*, C-45/05, Rink. p. I-3997, 55 punktą).

61 Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad Bendrijos teisės pažeidimų kontrolės ir nuobaudų srityje Bendrijos teisės aktų leidėjas, priimdamas Reglamentą Nr. 2988/95, įtvirtino nemažai bendrųjų principų ir pareikalavo, kad apskritai visi sektorių reglamentai nepažeistų šių principų (šiuo klausimu žr. 2006 m. kovo 16 d. Sprendimo *Emsland-Stärke*, C-94/05, Rink. p. I-2619, 50 punktą ir ten nurodytą teismo praktiką).

62 Todėl reikia patikrinti, ar laikomasi šio sprendimo 60 punkte išdėstytų sąlygų tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje.

63 Šiuo atžvilgiu visų pirma reikia konstatuoti, kad Reglamente Nr. 1760/2000 nustatytų identifikavimo ir registravimo taisyklių nesilaikymas pagrindinėje byloje galvijų, dėl kurių nebuvo pateiktos pagalbos paraiškos, kuriam *ratione temporis* taikomas Reglamento Nr. 3887/92 10c straipsnis, yra „pažeidimas“ Reglamento Nr. 2988/95 1 straipsnio 2 dalies prasme, nes gali padaryti žalos Bendrijų bendrajam biudžetui (žr. pagal analogiją minėto sprendimo *Gerken*, 49 punktą).

64 Antra, reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 3887/92 10c straipsnio 3 dalyje numatytas visiškas pagalbos pagal pagalbos už gyvulius schemą neskyrimas už 12 iki patikrinimo buvusių mėnesių yra administracinė sankcija Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies prasme (šia klausimu žr. 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Schilling ir Nehring*, C-63/00, Rink. p. I-4483, 26 ir 27 punktus, minėto sprendimo *Gerken*, 50 punktą, žr. taip pat pagal analogiją minėto sprendimo *Haug* 21 punktą ir minėto sprendimo *National Farmers' Union ir kt.* 40 punktą).

65 Trečia, dėl to, ar ši sankcijų tvarka buvo „vėliau pakeista“ Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies 2 sakinio prasme, reikia priminti, kad pagrindinėje byloje pateikus pagalbos už gyvulius paraišką, Reglamentas Nr. 3887/92 buvo panaikintas ir pakeistas Reglamentu Nr. 2419/2001.

66 Kaip konstatavo pats prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas ir su kuo sutiko visi Teisingumo Teismui pastabas pateikę suinteresuotieji asmenys, pastarojo reglamento 39 straipsnio 1 dalis, kurios redakcija po Reglamento Nr. 118/2004 1 straipsnio 11 punkto a papunkčiu padarytų pakeitimų numato maksimalaus sumažinimo ribą, už Reglamente Nr. 1760/2000 nustatytų identifikavimo ir registravimo taisyklių nesilaikymą galvijų, dėl kurių nebuvo pateiktos pagalbos paraiškos, atžvilgiu, yra toks vėlesnis Reglamento Nr. 3887/92 10c straipsnyje nustatytos sankcijų tvarkos pakeitimas. Iš tiesų minėtą 10c straipsnį pakeitusia 39 straipsnio 1 dalimi sumažinamos sankcijos už tokį pažeidimą teikiant pagalbą už galvijus pagal Reglamentu Nr. 1254/1999 nustatytą tvarką (žr. pagal analogiją minėto sprendimo *Campina* 36–38 punktus).

67 Tačiau šie suinteresuotieji asmenys nesutaria dėl to, ar Reglamento Nr. 796/2004 66 ir 67 straipsniuose numatyta sankcijų tvarka, įsigaliojusi po Reglamento Nr. 118/2004, taip pat yra vėlesnis pakeitimas Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies 2 sakinio prasme.

68 Komisija teigia, kad pastarosios nuostatos taikymas reiškia Bendrijos teisės aktų leidėjo pasikeitusį tokio pažeidimo vertinimą. Ji, kaip ir Graikijos vyriausybė bei BŽŪT nurodo, kad Reglamentu Nr. 796/2004 nuostatos dėl sankcijų buvo visiškai pakeistos ir pritaikytos atsižvelgiant į pasikeitusius Reglamentu Nr. 1782/2003 nustatytų bendrosios išmokos schemos ir kompleksinio paramos susiejimo reikalavimus. Nei iš Reglamento Nr. 796/2004 konstatuojamųjų dalių, nei iš jo bendrojo konteksto negalima daryti išvados, kad Reglamento Nr. 796/2004 66 ir 67 straipsniai buvo priimti siekiant ateityje švelniau bausti už tam tikrus anksčiau galiojančią tvarką pažeidusius pažeidimus.

69 R. Jager mano priešingai, kad Reglamento Nr. 796/2004 taikymo galimybės negalima iš karto atmesti vien tik dėl tos priežasties, kad jis yra BŽŪP reformos dalis. Prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas bei kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turėtų atsižvelgti, kiek įmanoma, į šį Reglamentą ir nustatyti, apskaičiavę pagal pagrindinės bylos konkrečius duomenis, ar Reglamento Nr. 796/2004 66 ir 67 straipsnių taikymas būtų mažesnė sankcija už nustatytą pažeidimą.

70 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, kaip savo išvados 71–73 punktuose nurodė generalinis advokatas, Reglamento Nr. 796/2004 66 ir 67 straipsniuose nustatytomis sankcijomis siekiama ne pakeisti pagal Reglamentu Nr. 1254/1999 nustatytą pagalbos už galvijus schemą taikomų sankcijų pobūdį ar griežtumą, o nuo Reglamento Nr. 1782/2003 įsigaliojimo momento pritaikyti jas prie šiuo reglamentu įtvirtinto naujo BŽŪP reformą numatančio reglamentavimo, kad būtų išsaugota atitinkamoms pagalbos schemoms taikomos sankcijų tvarkos sąsaja su šios reformos principais. Todėl Reglamento Nr. 796/2004 66 ir 67 straipsniais nustatyta tvarka neatspindi Bendrijos teisės aktų leidėjo vertinimo, ar sankcija atitinka aptariamo pažeidimo sunkumą, pasikeitimo.

71 Iš tiesų, kaip paaiškėja iš, be kita ko, Reglamento Nr. 1782/2003 4 straipsnio 1 dalies, šio reglamento antros ir dvidešimt ketvirtos konstatuojamosios dalies bei Reglamento Nr. 796/2004 penkiasdešimt penktos ir penkiasdešimt šeštos konstatuojamųjų dalių kompleksinio paramos susiejimo srityje taikomu pagalbos sumažinimu ir panaikinimu siekiama paskatinti ūkininkus laikytis galiojančių Bendrijos teisės aktų įvairiose šio kompleksinio paramos susiejimo srityse, siekiant į BŽŪP integruoti nuostatas dėl, be kita ko, visuomenės ir gyvūnų sveikatos, aplinkos bei gyvūnų gerovės.

72 Žinoma, kaip posėdžio metu pripažino pati Komisija, Reglamento Nr. 3887/92 10c straipsnis ir Reglamento Nr. 2419/2001 39 straipsnio 1 dalis, iš dalies pakeista Reglamentu Nr. 118/2004, numatantys sankcijų taikymą, jei nesilaikoma Reglamente Nr. 1760/2000 nustatytų galvijų identifikavimo ir registravimo taisyklių, gali būti laikomi siekiančiais tokio pat tikslo, kokio siekiama ir kompleksiniu paramos susiejimu.

73 Visais atvejais reikia konstatuoti, kad vykdant BŽŪP reformą, šių taisyklių laikymasis patenka į žymiai besiskiriantį teisinio reglamentavimo kontekstą, numatantį paramą nebe gamybai, bet augintojui mokant bendrąją išmoką, jei laikomasi įvairių taisyklių dėl visuomenės ir gyvūnų sveikatos, aplinkos bei gyvūnų gerovės. Šios taisyklės sudaro bendrąją sistemą, kuri, kaip numatyta Reglamento Nr. 1782/2003 3 straipsnio 1 dalyje, viena vertus, taikoma visiems tiesioginių išmokų gavėjams kaip bendrosios taisyklės, taikomos visoms pagalbos schemoms, ir todėl net tik pagalbai už galvijus ir, kita vertus, jos sudaro tik dalį taisyklių, kurių reikia laikytis pagal kompleksinį paramos susiejimą.

74 Atsižvelgiant į šį tikslą Bendrijos teisės aktų leidėjas buvo priverstas pritaikyti sumažinimo ir neskyrimo taisyklių, taikomų, jei nesilaikoma Reglamente Nr. 1760/2000 nustatytų galvijų identifikavimo ir registravimo taisyklių, sankcijų pagrindą bei dydį, siekdamas išvengti prieštaravimo tuo tarpu priimtame Reglamente Nr. 1782/2003 nustatytoms kompleksinio paramos susiejimo taisyklėms.

75 Taigi kalbant apie sankcijos pagrindą, kai galvijų identifikavimo ir registravimo taisyklės nuo šiol galioja kaip bendrosios taisyklės, kurių privalo laikytis visi tiesioginių išmokų gavėjai, pagalbos sumažinimas ar neskyrimas už jų nesilaikymą, numatytas Reglamento Nr. 796/2004 66 ir 67 straipsniuose, taikomas ne tik sumoms, gaunamoms pagal pagalbos už galvijus schemas, bet, kaip nurodoma Reglamento Nr. 1782/2003 6 straipsnio 1 dalyje, visoms pagal šį reglamentą mokamoms tiesioginėms išmokoms.

76 Šiuo atžvilgiu taip pat reikia pastebėti, kad bendra tiesioginių išmokų, mokamų vykdant BŽŪP reformą, suma neatitinka bendros tiesioginių išmokų, mokėtų pagal ankstesnę tvarką, sumos.

77 Iš tiesų, kaip aišku iš Reglamento Nr. 1782/2003 6 straipsnio 1 dalies, bendra tiesioginių išmokų suma, kurios pagrindu nustatomas Reglamente Nr. 796/2004 numatytas sumažinimas, yra moduliuojama pagal Reglamento Nr. 1782/2003 10 straipsnio 1 dalį ir, jei reikia, patikslinama laikantis finansinės disciplinos numatytos šio reglamento 11 straipsnyje.

78 Be to, bendra suma gali pasikeisti dėl valstybėms narėms Reglamento Nr. 1782/2003 58–63 straipsniais suteiktos pasirinkimo galimybės, kuria pasinaudojo Vokietijos Federacinė Respublika, regioninti bendrosios išmokos schemą, kai toks regioninimas reiškia, kad konkrečiame regione įsikūrusiems pagalbos gavėjams nustatoma fiksuoto dydžio bendroji išmoka.

79 Kalbant apie sankcijos dydį, kadangi Reglamente Nr. 1760/2000 numatytos galvijų identifikavimo ir registravimo taisyklės tėra viena iš normų, kurios reikia laikytis kompleksinio paramos susiejimo kontekste, šis dydis nustatomas ne automatiškai sumažinant pagalbos sumą, jei reikia taikant maksimalią sumažinimo ribą, atsižvelgiant į reikalavimų nesilaikymo atvejų dalį nuo bendro ūkyje esančių galvijų skaičiaus, bet taikant iš anksto numatytus procentais išreikštus sumažinimo dydžius, kurie pagal Reglamento Nr. 1782/2003 7 straipsnio 1 dalį priklauso nuo kiekvieno reikalavimų nesilaikymo atvejo sunkumo, masto, pastovumo ir pasikartojimo, kurių pagrindu kompetentingos valdžios institucijos, pagal Reglamento Nr. 796/2004 48 straipsnio 1 dalies c punktą parengusios įvertinimą dėl kiekvienos iš kompleksinio paramos susiejimo taisyklių atžvilgiu nustatyto neatitikimo svarbos, gali nuspręsti sumažinti ar padidinti taikomą sumažinimo procentą arba visai nesumažinti pagalbos.

80 Be to, pagal Reglamento Nr. 796/2004 66 straipsnio 3 dalį, kuomet nustatytas daugiau negu vienas skirtingų kompleksinio paramos susiejimo sričių neatitikimas, sumažinimas kiekvienu atskiru neatitikimo atveju nustatomas individualiai, atitinkamai didinant sumažinimo procentinę dalį.

81 Jei prieš įsigaliojant Reglamentui Nr. 1782/2003, kitų kompleksinio paramos susiejimo taisyklių nei Reglamente Nr. 1760/2000 nustatytųjų galvijų identifikavimo ir registravimo taisyklių laikymasis nebuvo pagalbos už galvijus gavimo sąlyga ir atitinkamai nebuvo tikrinamas kompetentingų valdžios institucijų, todėl pastarosios negalėjo nustatyti jų pažeidimo ir taikyti su šia pagalba susijusių sankcijų.

82 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 796/2004 66 ir 67 straipsniuose numatyta sankcijų tvarka, tiesiogiai ir glaudžiai susijusi su Reglamentu Nr. 1782/2003 numatyta BŽŪP reforma, nėra taikoma minėtų galvijų identifikavimo ir registravimo taisyklių nesilaikymui, priklausančiam Reglamento Nr. 3887/92 *ratione temporis* taikymo sričiai, kad nebūtų iškraipyta Bendrijos teisės aktų leidėjo vykdant šią reformą sumanyta kompleksinio paramos susiejimo schema.

83 Todėl nesant reikalo nagrinėti, ar šios sankcijų tvarkos taikymas, jei tai būtų įmanoma, ar prireikus kai kurių iš jų taikymas, reikštų švelnesnės administracinės sankcijos taikymą tokioje padėtyje kaip R. Jager esančiam asmeniui, reikia pripažinti, kad ši tvarka nėra vėlesnis Reglamentu Nr. 2419/2001, iš dalies pakeistu Reglamentu Nr. 118/2004, nustatytos sankcijų tvarkos pakeitimas Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies 2 sakinio prasme ir ja negalima remtis esant tokiai situacijai, kokia susiklostė pagrindinėje byloje.

84 Tačiau, kaip konstatavo pats prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas, ir su kuo sutiko visi Teisingumo Teismui pastabas pateikę asmenys, tokiomis aplinkybėmis galima remtis Reglamento Nr. 2419/2001, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 118/2004, 39 straipsnio 1 dalimi. Iš tiesų dėl šia nuostata, kuri, kaip buvo konstatuota šio sprendimo 66 punkte, yra toks vėlesnis Reglamento Nr. 3887/92 10c straipsnio pakeitimas, numatytų pakeitimų, visų pirma maksimalios sumažinimo ribos nustatymo, įtvirtinta švelnesnė sankcijų tvarka nei numatyta pastarojoje nuostatoje. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimo pateikęs teismas turi R. Jager atgal taikyti šio 39 straipsnio 1 dalies nuostatas.

85 Remiantis tuo, kas pirmiau pasakyta, į prejudicinį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 2988/95 2 straipsnio 2 dalies 2 sakinį reikia aiškinti taip: Reglamento Nr. 796/2004 66 ir 67 straipsnių nuostatos negali būti taikomos atgal pagalbos už gyvulius paraiškai, kuri priklauso Reglamento Nr. 3887/92 *ratione temporis* taikymo sričiai ir dėl kurios buvo priimtas sprendimas dėl tiesioginių išmokų neskyrimo pagal pastarojo reglamento 10c straipsnį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

86 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti pastarasis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos 2 straipsnio 2 dalies 2 sakinį

reikia aiškinti taip: 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 796/2004, nustatančio išsamias kompleksinio paramos susiejimo, moduliavimo ir integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, numatytų 2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1782/2003, nustatančiame bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrąją žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiame tam tikras paramos schemas ūkininkams, įgyvendinimo taisykles, iš dalies pakeisto ir pataisyto 2005 m. vasario 11 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 239/2005, 66 ir 67 straipsnių nuostatos negali būti taikomos atgal pagalbos už gyvulius paraiškai, kuri priklauso 1992 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 3887/92, išdėstančio išsamias tam tikrų Bendrijos pagalbos schemų integruotos administravimo ir kontrolės sistemos taikymo taisykles, iš dalies pakeisto 1999 m. gruodžio 21 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2801/1999, *ratione temporis* taikymo sričiai ir dėl kurios buvo priimtas sprendimas dėl tiesioginių išmokų neskyrimo pagal pastarojo reglamento 10c straipsnį.

Parašai.